

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

นริศรา บัวเกษ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตาม สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ส่วนประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 63 คน และครูที่รับผิดชอบงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 63 คน รวมเป็น 126 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูวิชาการในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่าผู้บริหารและครูวิชาการ มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการ ส่วนระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้มีประสบการณ์การทำงาน 5-20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี และ 5-20 ปี

คำสำคัญ

การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ครูวิชาการ

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ วิชาการบริหารงานวิชาการ (2558, หน้า 3) ให้ข้อคิดว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา ในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็น กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนด ไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วยการศึกษาปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดเตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน และสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการอ่าน การวัดผล ประเมินผล การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามผล การวางแผนและ กำหนดวิธีการดำเนินวิชาการรวมถึงการประชุมทางวิชาการ

แนวคิดการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ (2558, หน้า 4) ให้ข้อคิดว่า ผู้บริหารต้อง เป็นผู้นำทางวิชาการทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรืออาจจะเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้นๆ จะเป็นผู้มี บทบาทในการกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานบริหารวิชาการไว้อย่างเป็น ระบบ รู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีความสามารถในการทำงาน ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นที่รับรู้โดยทั่วไปของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวมไปถึงงานที่เป็น ความคาดหวังของสังคม ผู้บริหารควรทำ และงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาคิดด้วยตนเองจากความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ว่า เป็นงานในความรับผิดชอบที่ต้องทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่ในฐานะผู้นำทางวิชาการ

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) และเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) นั้น พบปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน มีครูไม่ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กยังมีภาระงานที่ได้รับมอบหมายเชิงนโยบาย จากเหตุดังกล่าวประกอบกับเหตุผล อื่นๆ ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กทั่วไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ประสงค์ เมธิพิณิตกุล) สอดคล้องกับการศึกษาของสมเดช สีแสง ที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหาร จัดการที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าครูไม่ครบชั้น ครูไม่ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และไม่ผ่านการประเมินของ สมศ. ส่วนโรงเรียนขนาด กลางและขนาดใหญ่มีความพร้อมในด้านงบประมาณ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน มีครูผู้สอนครบ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากการศึกษาของ วินิตา ศุกระมุล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ควรเป็นผู้นำทางวิชาการ และ พดติกกรมการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงกับความสำเร็จต่อการบริหารสถานศึกษา ในปัจจุบัน

ในเรื่องของการบริหารกลยุทธ์นั้น งานด้านวิชาการเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งของการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าของ อัครายุทธ ศรีใจอินทร์ ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 32) แบ่งส่วนราชการ ในสถานศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มการบริหาร วิชาการ กลุ่มการบริหารงบประมาณ กลุ่มการบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ซึ่งการบริหาร วิชาการเป็น “หัวใจสำคัญที่สุดของ โรงเรียน” เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัด โปรแกรม การศึกษา การจัดการเรียนการสอน และงานพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551 และแนวความคิด การ ปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตร แกนกลางมาจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกับสาระการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งมี การเปลี่ยนแปลง ความคิด ที่ให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการปฏิบัติจริง งานเกี่ยวกับ การประเมินผลการเรียนที่หันมาเน้นการ ประเมินตาม สภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายๆ ด้านที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งรวม เรียกว่างานวิชาการ (กมล ภูประเสริฐ) จากความสำคัญของการบริหาร งานวิชาการดังกล่าว ผู้บริหาร สถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องเอาใจใส่ดูแลการบริหารวิชาการเป็นพิเศษ แต่ก็ยังมีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนไม่น้อยที่มองเห็นว่างานด้าน อื่นๆ สำคัญกว่างานวิชาการ ทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพ การศึกษา หรือแม้ว่ามีความตระหนักว่างานวิชาการเป็นงานที่ มีความสำคัญมาก ในการบริหารสถานศึกษา แต่ โดยทั่วไป ในการปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ก็ยังให้ ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ น้อยอยู่ และเป็นที่ยอมรับว่าการบริหารงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ที่เกิดขึ้น จากการปฏิรูปการศึกษา ก็ยัง ให้ความสำคัญในด้านวิชาการน้อย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่จะไปให้ความสำคัญในการบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการ และ การ บริหารงานด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับแรก

เนื่องจากผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลด้วยตนเอง โดยการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำข้อมูลทั้งแนวทฤษฎีและจากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่สำคัญและเป็นไปตามบริบทด้านจำนวนบุคลากร และสภาพพื้นที่นั้น สรุปพร้อมแล้ว แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบในการศึกษา

จังหวัดอุดรธานี มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 63 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียน 1-499 คน จำนวน 32 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อีก 31 โรงเรียน เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติโดยรวม พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ไม่สามารถปฏิบัติงานด้านคุณภาพนักเรียนได้อย่างน่าพึงพอใจ สภาพการจัดการเรียนการสอนขาดความพร้อม ครูบางคนสอนหลายวิชาและไม่ตรงกับวิชาเอก ทำให้การสอนไม่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร ส่งผลให้คุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเป้าหมาย และโรงเรียนมัธยมขนาดกลางและขนาดใหญ่บางโรงเรียนยังขาดงบประมาณ และบุคลากรด้านการสอน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและผลการทดสอบระดับชาติต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จากที่กล่าวมา ทำให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารและครูวิชาการต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยครอบคลุม 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในด้านการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ครูวิชาการและผู้บริหารที่ได้ทราบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ความสามารถในการแก้ไขสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนและครู วิชาการในการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 63 คน และครูที่รับผิดชอบงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 63 คน รวมเป็น 126 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 97 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับ สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ส่วนตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ ให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบภาษาและความถูกต้องทางวิชาการ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ .60 ถึง 1 แล้วปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำแบบสอบถามแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน

นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .949 และนำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
2. หาค่าสถานภาพส่วนบุคคล ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
3. หาค่าความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูวิชาการ โรงเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ใช้ ค่าสถิติ t-test สำหรับวิเคราะห์ความแตกต่างในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน สำหรับวิเคราะห์ความแตกต่างในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis Of Variance) หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 97 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูวิชาการ โดยมีประสบการณ์การทำงาน 5-20 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

2. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียน มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน ที่มีสถานภาพต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนรายด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียน ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่าระดับการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ทั้งนี้เพราะ ศิริพร ทาทราย (2552, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ กว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรเป็นหัวใจและงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมทุกชนิดเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลประเมินผลด้วย ซึ่งความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลฑารี พิภูตเกษม (2551, หน้า 105) พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบไปด้วยการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิลวรรณ วัฒนา (2556) พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการ

ปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด นอกนั้น มีการปฏิบัติงานในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามจุดมุ่งหมายการศึกษา มีโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษามีองค์ประกอบครบถ้วนและสอดคล้องหลักสูตรแกนกลางฯ ตอบสนองเป้าหมาย วิสัยทัศน์หรือจุดเน้นของสถานศึกษา และมีการกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับระดับชั้น ทั้งนี้อาจเพราะ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 10) สรุปการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สู่อำนาจปฏิบัติ ทั้งนี้การที่ผู้เรียนจะมีคุณภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยเหตุผลนี้ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจสิ่งที่กำหนดไว้ใน มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม และ ดอกฝ้าย ทศเกตุ (2553, หน้า 87-95) กล่าวว่า แนวทางการบริหารวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สถานศึกษาต้องมีการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสถานศึกษาต้องเน้นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา โดยต้องมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการควบคุมให้มีการปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ ทองยอด พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ปริदानันต์ (2553, หน้า 97) พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และมีระดับการปฏิบัติเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ได้ถูกกำหนดให้เป็นโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรใหม่ ตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาได้เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียน ตามระเบียบวิธีตามประกาศของ กระทรวงศึกษาธิการ มีการวัดและการประเมินผลตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

ทั้งนี้อาจเพราะ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 12) ได้ให้แนวทางการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ว่าเป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ดีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และให้ผลการประเมินที่ตรงตามความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถรองรับการประเมินภายใน และการประเมินภายนอกตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้

สถานศึกษาจึงควรกำหนดหลักการการดำเนินการวัด และประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา พงษ์ชัย และคณะ (2554, หน้า 40) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาเครื่องมือวัด และประเมินผลที่ใช้ในโรงเรียนยังไม่ได้มาตรฐานมีปัญหาที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ ปานแก้ว และคณะ (2557) พบว่า การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนให้ความสำคัญกับ กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้ในการเรียนการสอน

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสถานศึกษา มีการจัดให้ครูผลิตสื่อการสอนและประเมินผล คุณภาพสื่อการสอนให้มีคุณภาพ มีการส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเพราะ ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ และคณะ (2558, หน้า 100) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในทุกวงการ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโลกด้านความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การแพทย์ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ตลอดจนการวิจัยและการพัฒนาต่างๆ และทั้งนี้อาจเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 30 ที่เน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ทั้งนี้จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน คือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งมีความหมายกว้าง ไปถึงการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนา การเรียนรู้ด้วยการวิจัยนั้น มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติพงษ์ สุขนาค และคณะ

(2556, หน้า 104-105) พบว่าด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด รูปแบบแนวทางการบริหารงาน ควรดำเนินจัดเตรียมความพร้อมสื่อ อุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อบุคลากร มีการประเมินแผนการพัฒนาและใช้เทคโนโลยี และนำนวัตกรรมการเรียนรู้ มาให้ครูผู้สอนทดลองใช้ก่อน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก และจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการความรู้ และใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานรัตน์ นันตา และคณะ (2555) พบว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหาร จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอน ผู้บริหารมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัย ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีโครงการวิจัยโดยยึดถือเป็นส่วนหนึ่งของภาระหน้าที่ และผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ในการทำวิจัย

1.4 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ใน ระดับมากที่สุด ซึ่งสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพปฏิบัติการประจำปี รองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (2559) ให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่มุ่งสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยดำเนินการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ฉบับใหม่ และปรับแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อมุ่งมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภายใต้อกรอบ 4 มาตรฐานที่กระทรวงฯ ได้ประกาศใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณี ทรัพย์ประเสริฐ (2547) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี มีคุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาที่พบจากการศึกษาคั้งนี้ คือ คุณครูมีประสบการณ์ทำงานน้อย ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพ ภายใน ครูไม่จัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากเวลาน้อย บุคลากรไม่เข้าใจกระบวนการจัดทำระบบ ประกันคุณภาพภายใน ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ มีการอบรมให้ความรู้ แก่ครูบรรจุใหม่ให้รู้จักการทำงานเป็นให้เป็นระบบ ประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ ร่วมปฏิบัติกับครูพร้อมให้คำแนะนำควรมีปฏิทินในการ ปฏิบัติงาน นิเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูมีการอบรมและขอคำชี้แนะจากผู้อำนวยการโรงเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตาม สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า

2.1 การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมากกว่าครูวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย เยี่ยม ไรสง (2553, หน้า 96) พบว่า ผู้บริหารงานวิชาการที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน เห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตหรา ศรีเมือง (2554) พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภาพตำแหน่ง ระหว่างครูผู้สอนกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหาร และระหว่างหัวหน้าฝ่ายวิชาการกับผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย วีระวาทีน (2552, หน้า 121) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันและมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ เนียมแก้ว และคณะ (2554) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่แตกต่าง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตดาวัลย์ อัฐนาถ และคณะ (2559, หน้า 274) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสภาพการบริหารงานวิชาการรายด้านแตกต่างกันในด้านการ

พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 20 ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กำหนดขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัด ดังนี้ขนาดของโรงเรียน คือ เกณฑ์การแบ่งขนาด โรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1-499 คน โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500 -1,499 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราภรณ์ สุระ พบว่า ครูที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ในด้านการพัฒนาบุคลากร การประเมินผลและการประกันคุณภาพไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่ครูที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม และด้านหลักสูตร การบริหารจัดการวิชาการ การจัดการเรียนรู้ ด้านห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล เคชะ (2559, หน้า 75) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

บรรณานุกรม

(ภาวिका ธาราศรีสุทธี และศิริพงษ์ เสาภาชน, 2559, หน้า132)